

REVISORPOSTEN²⁻²⁰²⁰

- 2 || Ansættelsesklausuler
- 3 || Hvordan undgås konkursen?
- 5 || Kautitioner
- 6 || Mandskabsvogne
- 7 || Skattemæssige fordele ved forældrelejligheder
- 8 || Vi noterer at ...

ANSÆTTELSESKLAUSULER

Af Jens Paulsen, advokat, partner DAHL Advokatfirma

Artiklen beskriver i oversigtsform gældende ret for ansættelsesklausuler siden 1. januar 2016 med særligt fokus på lønmodtagerbegrebet.

Hvilke klausuler omfattes af ansættelsesklausul-loven?

Det er alene konkurrenceklausuler, kundeklausuler og kombinerede klausuler, der omfattes af ansættelsesklausulloven (akl.)

Ved kombinerede klausuler forstås klausuler, der både indeholder en konkurrenceklausuldel og en kundeklausuldel. Selvom loven også efter ordlyden dækker jobklausuler, har dette dog ikke længere praktisk betydning, idet der siden 1. januar 2016 ikke har været mulighed for at indgå gyldige jobklausuler.

Ansættelsesklausulloven gælder ikke for bl.a. uddannelses-, fastholdelses-, medarbejder- og royaltieklausuler, der reguleres af aftaleloven. Aktieoptionsklausuler reguleres af aktieoptionsloven.

Formkrav – fælles

Ansættelsesklausulloven opererer med formkrav (gyldighedsbetingelser). Overholdes formkravene ikke, er klausulen ugyldig og dermed uvirksom. I forhold til konkurrence- og kundeklausuler er der en række krav, der er sammenfaldende. Det drejer sig om:

1. Den, der omfattes af klausulen, skal være lønmodtager.
2. Maksimal klausulperiode på 12 måneder fra ophørstidspunktet – dog max 6 måneder for kombinerede klausuler.
3. Lønmodtageren skal på klausulikrafttrædelsestidspunktet have været ansat hos arbejdsgiveren i en periode på uafbrudt mindst 6 måneder.
4. Lønmodtageren har i klausulperioden krav på en minimumskompensation, der for klausuler med en udstrækning til og med 6 måneder udgør 40 % af den samlede løn på fratrædelsestidspunktet, og for klausuler med en udstrækning over 6 måneder og maks. 12 måneder udgør 60 %. Af kompensationen udgør de to første måneders kompensation minimumskompensation, der skal udbetales til lønmodtageren som et engangsbeløb ved

lønmodtagerens fratræden, uanset om lønmodtageren får andet passende arbejde. I den resterende del af klausulperioden udbetales kompensationen på samme tidspunkt, som lønmodtageren havde krav på udbetaling af løn under ansættelsen. Såfremt lønmodtageren i klausulperioden får andet passende arbejde, vil kompensationen ud over minimumskompensationen blive reduceret til hhv. 16 % for 6-månedersklausuler og 24 % for 12-månedersklausuler.

5. Oplysningerne i pkt. 1-4, hvortil kommer de specifikke oplysninger for hhv. konkurrence- og kundeklausuler, skal udleveres lønmodtageren skriftligt, men ikke nødvendigvis som en del af ansættelsesaftalen.

Lønmodtagerbegrebet

Særligt i forhold til direktører og medarbejderaktionærer (-anpartshavere) er det væsentligt ved udarbejdelse af ansættelsesklausuler at gøre sig klart, om den person, med hvem virksomheden aftaler en klausul, har lønmodtagerstatus eller ej. Det er ikke titlen, der er afgørende, men derimod stillingsindholdet. For at der foreligger et ansættelsesforhold, skal der være tale om et over- og underordningsforhold. Det betyder, at (administrerende) direktører, der er registrerede som direktører i Erhvervsstyrelsen, alt andet lige ikke har lønmodtagerstatus, hvorimod fagdirektører som udgangspunkt vil have lønmodtagerstatus. I forhold til medarbejderaktionærer må der foretages en konkret vurdering af, om den pågældende medarbejderaktionær har en reel indflydelse på selskabets drift. Det vil afhænge af aktieandelens størrelse, om den pågældende er i bestyrelsen, hvem den pågældende refererer til, om lønnen primært er baseret på fast løn eller er afhængig af selskabets overskud. Under alle omstændigheder er det væsentligt, at aftalens parter søger afklaring heraf, inden aftaler indgås. Det gælder ikke kun ved indgåelse af ansættelsesaftaler, men også ved indgåelse af ejeraftaler. Man kan ikke omgå

kravet om lønmodtagerstatus for at kunne aftale gyldige ansættelsesklausuler, ved at klausulen aftales i en anden aftale end en ansættelsesaftale, eksempelvis en ejeraftale.

Sø- og Handelsretten har ved dom af 20.01.2020 (BS-6713.2019-SHR) i en sag (der vedrørte den tidligere funktionærlovs § 18 a om kundeklausuler, men hvor samme retsstilling vil være gældende efter ansættelsesklausulloven) taget stilling til, om en sælger, der ejede 10 % af arbejdsgiverselskabets anpartskapital, havde status som funktionær og dermed var omfattet af en i ejeraftalen aftalt kundeklausul. Sø- og Handelsretten lægger efter bevisførelsen til grund, at medarbejderen ikke havde chefbeføjelser over for ansatte, at medarbejderen ikke deltog i selskabets ledelsesmøder, at medarbejderen ikke udgjorde en del af ledelsen og reelt ingen indflydelse havde på virksomhedens daglige drift, og at deltagelse i halvårlige strategiseminarer ikke ændrede ved dette faktum, og at en ejerandel på 10 % ikke gav mulighed for at øve afgørende indflydelse på væsentlige dispositioner i virksomheden. Efter en samlet vurdering fandt Sø- og Handelsretten, at medarbejderen indtog en tjenestestilling, og at medarbejderen derfor havde funktionærstatus og derfor var omfattet af funktionærlovens § 18 a, og som lønmodtager ville være omfattet af ansættelsesklausulloven. Da formkravene ikke var opfyldte, var kundeklausulen i ejeraftalen ugyldig og uvirksom.

Særligt for konkurrenceklausuler

Konkurrenceklausuler er endvidere alene gyldige, såfremt lønmodtageren under sin ansættelse hos arbejdsgiveren indtog en *helt særlig betroet stilling*. Det afgørende er, at denne status eksisterede på ansættelsestidspunktet. En konkurrenceklausul vil derfor som udgangspunkt ikke omfatte personer, der på ansættelsestidspunktet ikke indtog en helt særlig betroet stilling, men hvor ansættelsesforholdet under ansættelsen har taget karakter af en helt særlig betroet stilling. Det betyder, at det i forhold til personer, der efter endt uddannelse er

HVORDAN UNDGÅS KONKURSEN?

Af Thorbjørn Helmo Madsen Direktør, Partner, Skatterådgiver, TaxMaster ApS

En del virksomheder havde før Corona-krisen økonomiske problemer – flere blev truet med konkurs af bl.a. Gældsstyrelsen. Efter Corona-krisens indtog bliver det sikkert endnu værre, trods regeringens hjælpepakker.

i første ansættelsesforhold, ofte vil være relevant at aftale, at konkurrenceklausulen først gælder efter eksempelvis 1, 2 eller 3 års ansættelse, hvor det forventes, at lønmodtageren kan honorere kravene til en helt særlig betroet stilling.

Særligt for kundeklausuler

Kundeklausuler kan alene aftales for så vidt angår kunder, som lønmodtageren har været i forretningsmæssig forbindelse med inden for de seneste 12 måneder før opsigelsestidspunktet. Det er endvidere en forudsætning, at lønmodtageren i umiddelbar tilknytning til opsigelsen får udleveret en liste over de kunder, som omfattes af klausulen. Kundeklausuler kan også indgås i forhold til eksempelvis leverandører, agenter og forhandlere.

Retsstillingen ved opsigelse

Kundeklausuler kan af arbejdsgiveren også håndhæves ved arbejdsgiverens opsigelse af lønmodtageren. Modsat forholder det sig ved konkurrenceklausuler, idet arbejdsgiverens opsigelse af en lønmodtager får som konsekvens, at konkurrenceklausulen bortfalder, medmindre opsigelsen kan tilregnes lønmodtageren (eksempelvis hvor lønmodtageren har misligholdt sine forpligtelser over for arbejdsgiveren).

Væsentlige vilkårsændringer

Ønsker arbejdsgiveren at udnytte sin ledelsesret til at foretage væsentlige ændringer i lønmodtageres retsstilling, skal arbejdsgiveren være opmærksom på, at omfatter sådanne omlægninger lønmodtagere, der er omfattet af en konkurrenceklausul, betragtes en væsentlig vilkårsændring som en opsigelse af ansættelsesforholdet med tilbud om ansættelse på nye vilkår. En sådan tilkendegivelse fra arbejdsgiverens side kan lønmodtageren påberåbe sig som en opsigelse og derved blive frigjort for sine forpligtelser i henhold til en konkurrenceklausul, men ikke i henhold til en kundeklausul.

Hvis man kommer ud i en situation, hvor man ikke kan få økonomi og specielt likviditeten til at hænge sammen, skal man søge professionel hjælp. Alt for mange kommer for sent og ender med at blive erklæret konkurs

I denne artikel vil jeg beskrive konkurssituationen samt fordelene og reglerne for en rekonstruktion.

Når man er presset på likviditeten, skal man sørge for at behandle kreditorerne nogenlunde ensartet. Man skal selvfølgelig betale, så den løbende drift kører, men man må ikke tilgodesee enkelte kreditorer med betaling af gammel gæld. Kreditorerne risikerer også at skulle betale tilbage, hvis man går konkurs eller i rekonstruktion.

Mange henvender sig selvfølgelig også til banken for at få yderligere lån. Her vil man som oftest få et "nej" – specielt, hvis man skal betale gammel skatte- og moms-gæld med lånet.

Konkurs – generelt

Situationen kan ende med, at en kreditor eller virksomheden selv indsender en konkursbegæring til Skifteretten.

Der skal samtidig stilles sikkerhed for omkostninger på kr. 30.000.

Skifteretten vil indkalde til et møde, hvor der udpeges en kurator, som overtager driften af virksomheden – rent bogstaveligt.

Kurator vil – som regel samme dag – besøge virksomheden og lukke denne. Hvis der er ansatte, vil disse blive orienteret og sendt hjem.

Kurators opgave er at varetage kreditorernes interesser. Dette sker ved på bedste og hurtigste måde at få afhændet aktiverne, således at der fremkommer midler til at dække omkostninger og kreditorer. Ofte afhændes aktiver meget hurtigt og dermed til en noget reduceret værdi i forhold til markedsprisen.

Nogle kreditorer har ofte sikkerhed i dele af virksomhedens aktiver – det kunne f.eks. være banken, der havde virksomhedspant. Kurator opstiller derfor en såkaldt modregnet balance,

hvor aktiverne listes op, og sikkerhederne i de enkelte aktiver modregnes, således at kurator får overblik over, hvor meget ikke-pantsikret likviditet, der kan fordeles til omkostninger og øvrige kreditorer.

Den frie, ikke-pantsikrede likviditet fordeles til kreditorerne i følgende rækkefølge:

1. Omkostninger ved behandling af konkurs-boet
2. Omkostninger, der har været afholdt til forsøg på rekonstruktion, akkord eller lignende.
3. Skyldig løn, feriepenge, opsigelsesløn osv.
4. Diverse afgifter til staten (spiritus, chokolade m.v.)
5. Øvrige kreditorer (leverandører, Gældsstyrelsen m.v.)

Der vil som oftest kun være få eller ingen midler tilbage til "Øvrige kreditorer"!

Ovenstående konkursbehandling gælder både selskaber og personer. For personer skal man være opmærksom på andre forhold.

Konkurs – gældssanering – personer

Hvis en personligt ejet virksomhed og virksomhedsejeren ikke kan betale sine forpligtelser, er det personen, der går konkurs. Det betyder, at hele ejerens formue og gæld indgår i konkursbehandling. En evt. ægtefælles eller samlevers aktiver og gæld indgår ikke i konkursen.

Konkursen behandles som ovenstående beskrivelse – men med de personlige aktiver og gæld inkluderet.

Når man har afsluttet konkursbehandling, vil kreditorerne opretholde kravet mod personen i fremtiden. Samtidig vil man blive registreret i RKI, således at man forhindres i af købe ejendom, bil på kredit m.v. i fremtiden.

Mange søger efter nogle år om gældssanering. Det betyder, at man skal leve som en kontanthjælpsmodtager i 3 år, og at resten af indkomsten skal anvendes til afdrag på kreditor-gælden. Den resterende gæld afskrives.

HVORDAN UNDGÅS KONKURSEN? (fortsat)

Rekonstruktion

Både ved en tidlig og en sidsteøjeblikssituation (lige før konkursen) kan et værktøj være, at man træder i indenretlig rekonstruktion. Der er meget faste regler for proceduren, men man får et "pusterum", hvor man kan fremlægge en plan for afvikling af gælden. Denne plan skal meget hurtigt fremlægges, ellers får man ikke lov til at gå i rekonstruktion.

Jeg har igennem årene deltaget i rekonstruktioner som tillidsmand. Det er ofte kundens revisor, som henvender sig, da revisoren ofte er den, der får kunden til at reagere på den dårlige økonomi. Der foreslås en rekonstruktør, der oftest er en advokat og en tillidsmand. Der er ikke to rekonstruktioner, der er ens, men i langt de fleste tilfælde lykkes det at komme tilfredsstillende igennem, og dermed kan kunden leve et nogenlunde fornuftigt liv efterfølgende.

Det er meget vigtigt, at kunden er samarbejdsvillig, for at opgaven kan gennemføres.

En rekonstruktion har det formål enten at ende med en tvangsakkord eller salg af virksomheden – evt. en kombination. Ved at gå i rekonstruktion, kan man selv styre salget af aktiverne, således at der opnås bedre priser end ved konkurs. Ved en akkord vil kreditorerne som oftest få en større dividende end ved en konkurs, hvorfor de – som regel – vil stemme for en akkord. Mere om det senere.

En rekonstruktion indledes ved, at der indsendes en begæring til Skifteretten om at gå i rekonstruktion med forslag til rekonstruktør og tillidsmand samt en skriftlig accept fra disse om at påtage sig opgaven. Tillidsmanden må ikke have ydet assistance for skyldneren i 2 år før rekonstruktionen. Skyldnerens revisor kan derfor ikke være tillidsmand.

Skifteretten indkalder skyldneren, rekonstruktør og tillidsmand til møde, hvor rekonstruktøren og tillidsmanden formelt udpeges og godkendes. Skifteretten fastlægger et nyt møde 4 uger efter og indrykker en bekendtgørelse i Statstidende, hvor kreditorerne indkaldes til mødet.

Senest 1 uge efter første møde i Skifteretten sender rekonstruktøren er redegørelse til kendte kreditorer med følgende oplysninger:

1. Skyldnerens seneste årsrapport eller efter omstændighederne uddrag heraf.
2. Oplysning om skyldnerens vigtigste aktiver og passiver og så vidt muligt en kreditorforteg-

nelse med angivelse af stillede sikkerheder.

3. Oplysning om skyldnerens regnskabsføring.
4. En redegørelse for årsagerne til og formålet med rekonstruktionsbehandlingen
5. Oplysning om tidspunktet for mødet med fordringshaverne.

Senest en uge før mødet med fordringshaverne skal rekonstruktøren sende sit forslag til rekonstruktionsplan til samtlige kendte kreditorer og skifteretten. Planen skal indeholde:

1. En begrundet redegørelse for, hvilken type forslag til rekonstruktion der agtes fremsat, og en vurdering af, om der er væsentlige forhold, som kan være til hinder for en gennemførelse af denne rekonstruktion.
2. Oplysning om skyldnerens balance pr. dagen for indledningen af rekonstruktionsbehandling med angivelse af afvigelser som følge af senere indtrufne ændringer.
3. Oplysning om, hvorvidt der efter tillidsmandens opfattelse er mangler ved skyldnerens seneste årsrapport.
4. En redegørelse for de væsentligste skridt, der agtes foretaget under rekonstruktionsbehandlingen.

På det aftalte møde stemmer kreditorerne for eller imod forslaget. Man kan også undlade at stemme, og det vil så blive anset for det samme som at stemme for. Stemmerne opgøres efter størrelsen af tilgodehaverne. Ofte er Gældsstyrelsen den største kreditor, og dermed har de mulighed for at bestemme om rekonstruktionen skal fortsætte med den fremlagte plan. Hvis der er flertal imod planen, ender sagen med, at skyldneren på stedet erklæres konkurs, og der udpeges en kurator, der følger ovenstående beskrivelse af konkurs.

Gældsstyrelsens vurdering afhænger meget af planen og mulighederne for, at planen kan gennemføres, samt om skyldneren tidligere har haft aftaler med Gældsstyrelsen, som ikke er blevet overholdt.

I visse tilfælde er der et flertal af kreditorer udenom Gældsstyrelsen, som kan godkende pla-

nen og samlet stemme for, at rekonstruktionen fortsætter.

Hvis der er flertal for at fortsætte rekonstruktionen, bliver der aftalt et nyt møde indenfor 3 måneder senere.

I den mellemliggende periode sørger skyldneren, rekonstruktøren og tillidsmanden for at udføre stort set det samme som ved en konkurs – nemlig at skaffe flest mulige midler til kreditorerne. Virksomheden og/eller ejendom kan sælges kontrolleret og dermed opnås højere værdi end ved et hurtigt konkurssalg.

En uge før mødet fremsender rekonstruktøren en redegørelse om forløbet og den endelige plan. Det kan være, at virksomheden er solgt, og provenuet indgår til dækning af kreditorerne. Kreditorerne modtager udlodning i samme rækkefølge som ved en konkurs (se ovenstående). Der fremsendes beregning af dividenden ved akkord og forventet dividende ved en konkurs.

På mødet stemmer kreditorerne om forslaget – igen i forhold til fordringernes størrelse. Hvis forslaget accepteres af flertallet, er dette forslag bindende for alle kreditorer. Hvis der er et flertal imod, vil det – som nævnt – ende med konkurs.

Hvis skyldner, rekonstruktør og tillidsmand ikke har fået afsluttet handler og forslag, kan man på mødet få yderligere 2 måneder til at færdiggøre planen. Der kan altså gives yderligere 2 måneders udsættelse, men det er den absolutte sidste frist for en plan.

På det næste 3-månedersmøde stemmes der igen om planen. Hvis der ikke stemmes for planen, vil skyldneren gå konkurs.

Afslutning

Der kan være andre modeller, men ovenstående er de mest anvendte og de modeller, som der er lovgivet om.

Mit vigtigste budskab er, at man kontakter sine rådgivere så tidligt som muligt, når den dårlige økonomi presser på, således at man kan finde den bedste løsning stille og roligt.

KAUTIONER

Af advokat Rune Tarnø og advokatfuldmægtig Max Buchwald Johansen,
TVC Advokatfirma

Hvilken betydning har kautioner, hvad hænger de sammen med, samt hvorfor ønsker pengeinstitutterne sikkerhed i form af kautioner?

Vi befinder os i skrivende stund i en tid, hvor COVID-19 har sendt chokbølger gennem erhvervslivet. For at imødekomme de likviditetsudfordringer, som både private og danske virksomheder oplever, har regeringen løbende præsenteret kompensations- og garantiordninger, som skal bidrage til at holde erhvervslivet kørende. Hos private og særligt blandt erhvervsdrivende kan manglende indtjening resultere i et ekstraordinært likviditetsbehov, som både skaber behov for udvidelse af eksisterende samt etablering af nye låne- og kreditfaciliteter. Selvom regeringen appellerer til, at danske pengeinstitutter rækker en hjælpende hånd ud til erhvervslivet, må vi forvente, at pengeinstitutterne fortsat vil stille krav til den enkelte låntager i forhold til såvel betalingssevne som sikkerhedsstillelse, hvor vi igennem de seneste år i stigende omfang oplever et øget fokus på brugen af kautioner.

Hvad er en kaution?

En kaution er en erklæring afgivet af tredjemand (person eller virksomhed) til fordel for långiver om at sørge for betalingen af en debitors gældforpligtelse, når visse betingelser er opfyldt. Der er principielt tale om en ensidig erklæring fra tredjemand (kautionisten), som skal yde kreditor en bedre sikkerhed i forbindelse med kreditgivning eller låneudstedelsen. Der findes en række forskellige kautioner. De to mest almindeligt anvendte former er **selvskyldnerkaution** og **simpel kaution**. Ved en selvskyldnerkaution har kreditor mulighed for på anfordring at kræve, at kautionisten betaler straks, når debitor misligholder sin betalingsforpligtelse – uanset om dette skyldes manglende vilje eller evne. Ved simpel kaution er kautionisten derimod først forpligtet til at indfri debitors gæld, når långiver har godtgjort, at debitor er ude af stand til at betale – fx ved debitors konkurs eller afgivelse af insolvenserklæring i fogedretten.

Pengeinstitutternes brug af kautioner

Under pengeinstitutternes kreditvurdering klarlægges debitors evne til at forrente og tilba-

gebetale sine forpligtelser. Kreditvurderingen foretages med udgangspunkt i Finanstilsynets retningslinjer, dog kan hver enkelt pengeinstitut stille skærpede krav til låntager på baggrund af interne retningslinjer. Kreditvurderingen baseres på en lang række økonomiske forhold hos låntager, herunder om den ikke økonomisk velkonsoliderede låntager kan stille med sikkerhed i form af en kaution fra en velkonsolideret tredjemand.

En kaution vil kunne bidrage til at reducere de risikofaktorer, som pengeinstituttet måtte have identificeret ved gennemgangen af debtors økonomi og dermed have en positiv indvirkning på debtors kreditvurdering. Herudover bør en øget sikkerhed for tilbagebetaling i form af en kaution kunne få en positiv indvirkning på de vilkår og betingelser (forrentning, løbetid m.v.) som låntager tilbydes.

Hvorfor ønsker pengeinstitutterne kautioner?

Formålet med kautionen er for pengeinstituttet at opnå en yderligere sikkerhed for tilbagebetaling af lånet i tilfælde af debtors misligholdelse. Såfremt låntager er en privatperson, kan særligt usikkerhed omkring låntagers fremtidige indtjeningsgrundlag eller låntagers øvrige gældsposter medføre, at pengeinstituttet stiller krav om kaution fra tredjemand. Er låntager fx en startup- virksomhed, vil detaljerede budgetter og forretningsplaner være afgørende for, at virksomheden kan komme i betragtning til pengeinstituttets finansieringsprodukter, idet der ikke ligger forudgående regnskabstal.

Da selskabet imidlertid sjældent vil kunne vise en høj indtjening, der i tilstrækkeligt omfang sikrer pengeinstituttet, vil pengeinstituttet til sikkerhed for udlånet som udgangspunkt stille krav om sikkerhed i form af en kaution, hvilken typisk stilles af selskabets ultimative ejer eller tredjemand, eksempelvis Vækstfonden.

Videre argumenterer banken ofte, at en kaution fra ejerkredsen bag låntager, demonstrerer ejer-

kredsens eget engagement og tro på virksomhedens muligheder og evne til at indfri låneforholdet – ved gennem kautionen selv at have ”hånden på kogepladen”. Ved afgivelsen af en kaution vil kautionisten udvise et større engagement i arbejdet med at sikre låntagers drift og succes, således at låntagers forpligtelse overfor pengeinstituttet indfris rettidigt.

Yderligere efterspørger pengeinstitutterne en kaution fra en økonomisk solid tredjemand, idet pengeinstitutterne i forbindelse med kreditvurderingen af låntager alene får tilvejebragt et øjebliksbillede af låntagers økonomiske forhold. Således består der for pengeinstituttet en risiko for, at låntager efterfølgende optager yderligere gæld eller på anden vis forringer sin kreditværdighed og likviditet. I et forsøg på at reducere tabsrisikoen kan det ved låneudstedelsen være en forudsætning for pengeinstituttet, at der stilles en kaution.

I vores samarbejde med bankerne oplever vi, at låntagers mulighed for at supplere øvrig sikkerhedsstillelse (fx pant i kapitalandele) med en selvskyldnerkaution kan være afgørende for bevilning af et lån eller en kredit. Uanset om debitor er en privatperson eller en virksomhed, vil det være kendetegnende for pengeinstituttets ønske om kaution, at denne stilles som en selvskyldnerkaution, så pengeinstituttet har mulighed for at søge sig fyldestgjort direkte hos kautionisten i tilfælde af debtors misligholdelse.

Hovedformålet bag en kaution må dog fortsat være at yde pengeinstitutterne en større sikkerhed for lånets tilbagebetaling. Herudover udgør kautioner også et vigtigt aspekt i forhandlingen om lånevilkår, idet en kaution fra en økonomisk solid tredjemand vil kunne danne grundlag for bedre lånevilkår. Vi må antage at pengeinstitutterne i endnu højere grad vil fremsætte krav om kaution i kølvandet på COVID-19, hvor økonomisk trængte virksomheder vil have et presserende behov for at udvide og etablere nye lånefaciliteter.

MANDSKABSVOGNE

Af Niels Lyng Pedersen, statsautoriseret revisor

En mandskabsvogn er et motorkøretøj, der utvivlsomt er konstrueret og særligt indrettet til befording af mandskab og materiel. Der er tale om en varebil med bagsædearrangement – typisk en bil med dobbeltkabine. Mandskabsvogne er afgiftsfritaget for registreringsafgift.

Indretning

Personkabinen skal være indrettet til befording af mindst 4 personer og med mindst ét sæde bag forsæderne. Kabinen skal være adskilt fra vareladet eller varerummet. Køretøjets varelad eller varerum skal have større flademål end personkabinen. Der måles i højde med forrudens underkant og vandret bagud i køretøjet. Når der sker opmåling af flademål i såvel personkabinen og varelad eller varerum, sker det ved opmåling på langs og på tværs. Personkabinen måles fra det punkt, hvor forruden rammer instrumentbrættet og bagud til skillevæggen til varelad/varerum. Ligeledes på tværs uden hensyn til armlæn mm. Vareladet/varerummet måles fra personkabinen og bagud til bagklappen og på tværs fra kant til kant. Der fratrækkes ikke evt. hjulkasser og lignende.

Virksomhedens navn/logo skal være påmalet/påklisteret mandskabsvognen på tydelig måde (minimum 5 cm høje bogstaver).

Godkendelse som mandskabsvogn er i øvrigt betinget af, at køretøjer af samme fabriksmærke ikke bliver markedsført med lignende karrosseri i personvognsudførelse (stationcars og lignende).

Følgende bilkonstruktioner kan blive godkendt som mandskabsvogne:

- Originalt fremstillede biler med dobbeltkabine og åbent varelad. Der skal i egentlig forstand være tale om en ekstra personkabine bag forsæderne indrettet med sidevinduer og personvognsudstyr, herunder sædvanligt sædearrangement.
- Originalt fremstillede kassevogne, der er indrettet med ekstra personkabine i varerummet bag forsæderne. Personkabinen skal være adskilt fra varerummet af en fast adskillelse (godkendt af synsvirksomhederne).

Almindelige last- og varebiler uden sådan særlig indretning, herunder biler af pickup-typen med udvidet førerrum og nødsæde, kan ikke godkendes som mandskabsvogne.

Mandskabsvogne kan tillades indrettet med soveplads i mandskabskabinen/førerrummet. Bilen skal dog som anført i lovbestemmelsen udelukkende bruges erhvervsmæssigt. Der tillades ikke yderligere udstyr eller indretning til ophold og beboelse, som f.eks. køkken, håndvask eller lignende.

Anvendelse

Mandskabsvogne må kun bruges til transport til og fra virksomhedens arbejdspladser af materiel, værktøj og materialer og til transport til og fra arbejdspladserne af personer, der arbejder i ejerens eller brugerens virksomhed.

Der er ikke krav om samtidig transport af mandskab og materiel. Det betyder fx, at det er muligt for virksomheder uden ansatte at anskaffe og benytte mandskabsvogne. Mandskabsvognen kan anvendes til transportopgaver på samme måde som andre last- og varebiler forudsat, at der udelukkende er tale om erhvervsmæssig anvendelse. Mandskabsvognen må dog ikke benyttes til egentlig vognmandsvirksomhed, idet der ikke er tale om en sådan transport til og fra virksomhedens arbejdspladser, som forudsat i fritagelsesbestemmelsen.

Privat personbefordring er ikke tilladt.

Hvis betingelserne for afgiftsberigtigelse som mandskabsvogn ikke længere er opfyldt, skal bilen betale afgift efter reglerne for personbiler eller varebiler.

Eksempler på anvendelse af mandskabsvogn

Det er Motorstyrelsens opfattelse, at en ekstern adresse kan anses for en virksomheds arbejdsplads, hvis:

- det arbejde, som udføres på de eksterne adresser, som udgangspunkt kan anses for virksomhedens kerneopgaver, og
- mandskabet transporteres i virksomhedens erhvervsmæssige interesse.

En virksomheds arbejdsplads behøver ikke være fast etableret. Der blev fra den pågældende arbejdsplads erhvervet en indtægt. Se SKM2019.176.SR.

Det vil ikke være tilladt at bruge en mandskabsvogn til kørsel mellem virksomheden og den private bopæl. Kørsel mellem arbejdspladsen og den private bopæl vil normalt blive betragtet som pri-

vat personbefordring og vil derfor være i strid med reglerne. Der kan dog forekomme tilfælde, hvor en sådan kørsel kan anses som erhvervsmæssig. F.eks., hvor køretøjerne normalt bliver brugt til kørsel direkte fra en medarbejders private bopæl og til arbejdspladserne. I sådanne tilfælde er det forudsat, at der er en betydelig afstand (fx til en anden by/landsdel) fra den private bopæl til

virksomhedens adresse. En sådan brug af køretøjerne vil normalt forudsætte, at der på den private adresse er et mindre lager af materiel og/eller materialer.

Begrebet "personer, der arbejder i ejerens eller brugerens virksomhed"

Afgørelsen af, om den pågældende person kan anses for at arbejde i ejerens eller brugerens virksomhed, vil derfor altid bero på en samlet bedømmelse og vurdering af

- den pågældende persons virke,
- forholdet mellem den, der udfører arbejdet og den, for hvem det udføres, herunder adgangen til at fastsætte generelle eller konkrete instrukser for arbejdets udførelse, herunder tilsyn og kontrol, og
- om det er i virksomhedens erhvervsmæssige interesse, at personen transporteres i mandskabsvognen.

Eksempler

Som eksempel på, at en person arbejder i ejerens eller brugerens virksomhed, kan nævnes:

Vikarer og elever

Vikarbureauansættelsen adskiller sig fra det traditionelle arbejdsgiver-lønmodtagerforhold ved, at vikaren indgår i et trepartsforhold med henholdsvis vikarbureauet og brugervirksomheden. Arbejdsgiverbeføjelserne er delt mellem vikarbureauet, der har ansættelses- og afskedigelseskompetencen, og brugervirksomheden, der har kontrol- og tilsynsbeføjelsen.

Samme problemstilling gør sig gældende for elevansættelsen, hvor eleven indgår i et trepartsforhold med uddannelsesstedet, der planlægger elevens skoleophold, fagprøve mv. og praktikstedet, der er ansvarlig for elevens praktik og løn. I praktikperioden udfører eleven typisk arbejde under praktikstedets kontrol og tilsyn.

Vikarer og elever falder ind under begrebet "personer, som arbejder i ejerens eller brugerens virksomhed", hvis køretøjets ejer eller bruger typisk fungerer som daglig leder for vikaransatte og elever og dermed fastsætter "de generelle eller konkrete instrukser for arbejdets udførelse".

Ulønnede personale (frivillige)

Frivillige udfører typisk arbejde på virksomhedens initiativ og under virksomhedens kontrol- og tilsynsbeføjelse/instruktionsbeføjelse.

Når dette er tilfældet, vil en person, der arbejder ulønnet, være omfattet af begrebet "personer, der arbejder i ejerens eller brugerens virksomhed" ifølge REGAL § 2, stk. 1, nr. 9, hvis det er i virksomhedens interesse, at den frivillige transporteres i mandskabsvognen.

Personer uden ansættelseskontrakt

De fleste ansættelsesforhold er omfattet af ansættelseslovens krav om udfærdigelse af en ansættelseskontrakt. Hvis ansættelsesforholdet ikke falder ind under ansættelseslovens bestemmelser, kan medarbejderen dog arbejde uden en ansættelseskontrakt, hvis der ikke er en overenskomst på området.

En person, der arbejder uden en ansættelseskontrakt, kan ligesom ansatte med en ansættelseskontrakt udføre arbejde på virksomhedens initiativ og

under virksomhedens instruktionsbeføjelser. Når dette er tilfældet, vil en person, der arbejder uden en ansættelseskontrakt, være omfattet af begrebet "personer, der arbejder i ejerens eller brugerens virksomhed" ifølge REGAL § 2, stk. 1, nr. 9, uanset om personen har indgået en ansættelseskontrakt med virksomheden eller ej. Transporten skal være i ejerens eller brugerens interesse.

Vagtordning

For ansatte omfattet af en vagtordning er det dog tilladt, at bilen bliver taget med til privatadressen. Det er en forudsætning, at vagtordningen er af en sådan karakter, at den også medfører/kan medføre brug af mandskabsvognen.

Ved vurdering af vagtordning indgår bl.a. elementer som, at:

- kørslen er nødvendig for virksomheden.
- medarbejderen har fået et klart forbud mod at køre privat i bilen.
- varebilen er udstyret med værktøj og andet, som skal bruges til at kunne udføre arbejdet.

- der er vagtplan og rapportpligt over udkald.
- det kan dokumenteres, at bilen er brugt til de enkelte vagter.
- antallet af biler står i rimeligt forhold til vagtordningens omfang.
- den vagthavende medarbejder er på arbejde i hele vagtperioden.

Opsamling/afsætning af personer, der arbejder i virksomheden på vej til/fra arbejdspladsen vil være tilladt, også selv om der er tale om lidt større afvigelser fra ruten. Egentlig afhentning/afsætning på personens bopæl beliggende langt fra ruten, bliver derimod anset for privat personbefordring. Det vil således være i strid med betingelserne for køretøjets benyttelse, hvis der bliver foretaget væsentlige afvigelser fra den direkte rute, fx for at hente virksomhedens medarbejdere ved deres bopæl.

Køretøjerne, der forsynes med gule nummerplader, skal afgiftsekspederes hos Motorstyrelsen, før indregistrering kan finde sted.

SKATTEMÆSSIGE FORDELE VED FORÆLDRELEJLIGHEDER

Regeringen påtænker at fjerne skattemæssige fordele ved de såkaldte forældrelejligheder

Af Mikael Risager,
Partner, BDO Tax

Hver sommer pågår der opsøgning af ejerlejligheder, der egner sig til forældrekøb. Hvor forældre for at støtte deres unge køber ejerlejlighed og udlejer denne til junior. Der er ved et sådan forældrekøb etableret udlejningsvirksomhed for forældrene, og når man driver en sådan udlejningsvirksomhed, har man adgang til at benytte virksomhedsordningen.

Denne ordning betyder, at renter fradrages i personlig indkomst og derfor har større skattemæssig fradragsværdi end private renteudgifter, der fradrages i kapitalindkomst. Videre giver ordningen mulighed for blot at betale en foreløbig skat på 22 % af overskud.

Disse fordele mener regeringen ikke skal fortsætte.

Lovforslaget har vi ikke set endnu (artiklen skrevet først i maj), det er derfor uklart, hvorledes der skal forholdes fremadrettet. Men meget peger i retning af, at der vil ske stramninger.

Og uanset, at indholdet af ændringerne ikke er kendte, bør de påtænkte ændringer imidlertid være centrale at have med i overvejelserne ved dette års afsøgning af forældrekøb. Altså at være opmærksom på tankerne om at fjerne skattemæssige fordele, således at der ved beregninger og budgetlægning tages behørigt hensyn til stramninger.

Vi har ofte foretaget beregninger af de forventede likviditetssituationer for dels forældre og dels junior og skitseret, hvorledes det ser ud, hvis henholdsvis forældre eller junior selv køber den

omhandlede lejlighed. Ikke sjældent viser det sig, at der ingen eller kun ringe likviditetsfordel er ved, at forældre køber.

Oftentimes kan junior få lov at købe, hvis forældre vil enten kautionere eller optage lån i egen friværddi for at videreudlåne provenuet til junior. Derigennem støtter forældrene, blot på anden vis. Og for de familier, som har fulgt rådet om blot at lade junior købe, har ændring af reglerne ingen effekt – de er på plads.

De, som allerede har købt forældrelejlighed, må afvente forslaget til ændringer, før det er muligt at afdække den indflydelse, ændringerne måtte få for dem.

VI NOTERER AT ...

Af Erik Høegh, skattekonsulent

Udbetaling af skatteværdien af underskud

Selskaber og personer, der driver selvstændig virksomhed i virksomhedsskatteordningen, kan anmode Skatteforvaltningen om at få udbetalt skatteværdien af underskud, som er fremkommet i forbindelse med udgifter, der er fratrukket/straksafskrevet som forsøgs- og forskningsudgifter. Udgifterne omfatter direkte udgifter samt køb af driftsmidler i forbindelse med forsøgs- og forskningsaktiviteter.

Der kan højst udbetales skatteværdien af underskud svarende til de afholdte udgifter. Skatteværdien beregnes med den selskabsskatteprocent, som er gældende for det pågældende indkomstår. Denne procent udgør på nuværende tidspunkt 22 %. Der kan dog for hvert indkomstår højst udbetales skatteværdien af 25 mio. kr.

Anmodning til Skatteforvaltningen indgives samtidig med afgivelse af oplysninger til selvangivelsen/årsopgørelsen. Årets underskud nedsættes med den del af underskuddet, hvoraf der anmodes om udbetaling.

Ved udbetalingen sker der modregning med eventuelle restancer af skatter og afgifter.

Lån til slægtninge

Oftest ønsker folk at begunstige nære familiemedlemmer med et lån. Dette kan ske som anfordringslån ofte rentefrit. Et anfordringslån er udtryk for, at lånet kan kræves tilbagebetalt med kort varsel.

Et sådant lån er ofte et alternativ til at yde en gave, hvor der for nære slægtninge skal betales en gaveafgift på 15 % i det omfang, lånet overstiger det afgiftsfrie grundbeløb, som for 2020 udgør 67.100 kr. Det bemærkes i den forbindelse, at søskende ikke betragtes som nære slægtninge og derfor bliver skattepligtige af et gavebeløb.

Et anfordringslån vil evt. kunne afvikles ved, at der gives gaver op til det afgiftsfrie beløb, som efterfølgende bruges til at nedbringe lånet.

I forbindelse med lånets oprettelse bør der udarbejdes et lånedokument, som underskrives af parterne. Dette af hensyn til at fastlægge lånets størrelse, så der ikke senere opstår strid omkring dette. Endelig er en aftale også hensigtsmæssig i forhold til skattemyndighederne, således at der ikke er tvivl om, at der er tale om et lån.

Det må ikke fremgå af dokumentet, at lånet tænkes nedbragt ved årlige gaver, idet lånet i sin helhed i så fald vil blive anset som en samlet gave, der skal afgiftsberigtiges.

Evt. gave skal således gives som en sporadisk beslutning hvert år.

Skattemyndighederne vil have mulighed for at omkvalificere lånet til gave, hvis der ikke er udsigt til, at debitor kan tilbagebetale lånet.

Forskudsregistrering 2020

Mange har ved forskudsregistreringen foretaget fradrag for befodringsudgifter mellem hjem og arbejdsplads.

Befodringsfradraget for 2020 udgør følgende:

0-24 km	0 kr.
25-120 km	1,96 kr.
121 km og mere	0,98 kr. – og for arbejde i hele indkomståret beregnes befodrning normalt for 216 arbejdsdage.

Som følge af coronakrisen har mange fået hjemmearbejdsplads i en periode, således at der ikke kan beregnes et fuldt befodringsfradrag for hele indkomståret.

Såfremt der ikke gøres noget, vil der derfor fremkomme restskat. Så for at undgå denne vil det være en god idé at få justeret sin forskudsregistrering.

Selskabers fradrag for tab på debitorer

Tab på debitorer kan normalt først fratrækkes, når tabet er endelig konstateret. Selskaber har derimod mulighed for at anvende det såkaldte lagerprincip, hvilket gør det muligt at få fradrag for hensættelser til tab på debitorer.

Overgangen til lagerprincippet kan ske uden ansøgning til skattemyndighederne. Valget skal træffes for alle debitorer af samme art og kan kun ændres fremover efter tilladelse fra skattemyndighederne.

Anvendelse efter lagerprincippet vil normalt foregå på samme måde som i årsregnskabet. Det skattemæssige krav er, at der foretages en individuel vurdering af værdien af fordringen på statustidspunktet med udgangspunkt i debitors betalingsevne.

Der skal være tale om debitorforhold, idet Landsskatteretten for nylig har afgjort, at der ikke tillades hensættelse efter nævnte princip for så vidt angår igangværende arbejder.

Nedsættelse af beskatningen for fri bil

Det er for nylig vedtaget at lempe beskatning af klimavenlige biler. Efter bestemmelsen vil der i perioden fra den 1. april 2020 til og med den 31. december 2020 ske en nedsættelse af den årlige skattepligtige værdi af elbiler, pluginhybridbiler og brændselscelledrevne biler med 40.000 kr.

Dette betyder, at den ansatte skal være opmærksom på, at den månedlige skattepligtige værdi nedsættes med 3.333 kr. Den samlede skattebesparelse for 2020 kan blive op til ca. 17.000 kr.

Det er uden betydning for nedsættelsen, hvornår bilen er indregistreret. Der er således ikke tale om en ordning for kun nye biler.

Redaktion afsluttet d. 5. maj 2020

Ansvarshavende redaktør:
Statsautoriseret revisor Niels Lyng Pedersen

Redaktion:
Statsautoriseret revisor Hans Peter Andersen
Partner, skat Mikael Risager

Redaktører, Karnov Group Denmark A/S
Majbritt Cordt og Julie Enemark Christiansen

Design/Sats: Karnov Group Denmark A/S
Sine Andersen

Tryk: Skabertrang ISSN nr.: 0108-9196

REVISORPOSTEN
Producers af

KARNOV
GROUP

Dato	Diskontoen	Nationalbankens udlånsrente
Fra 15. januar 2010	0,75 %	1,05 %
Fra 8. april 2011	1,00 %	1,30 %
Fra 8. juli 2011	1,25 %	1,55 %
Fra 3. november 2011	1,00 %	1,20 %
Fra 9. december 2011	0,75 %	0,70 %
Fra 1. juli 2012	0,25 %	0,45 %
Fra 6. juli 2012	0,00 %	0,20 %
Fra 25. januar 2013	0,00 %	0,30 %
Fra 3. maj 2013	0,00 %	0,20 %
Fra 20. januar 2015	0,00 %	0,05 %